

УДК 665:659.1.

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ВКЛАДОК В СУЧАСНИХ ЖУРНАЛАХ

Л. Й. Кулік, І. М. Назар

Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна

Розглянуто особливості розміщення рекламних вкладок в сучасних друкованих виданнях. Проведено історичні розвідки щодо появи перших вкладок в газетах і журналах та їх призначення. Наведена класифікація вкладок з врахуванням конструкційних особливостей, способів оздоблення та приєднання до основного видання.

Ключові слова: рекламні вкладки, конструкція, спосіб приєднання, технологія виготовлення та оздоблення.

Постановка проблеми. Історичні розвідки засвідчують, що вперше вкладки у виданнях почали використовувати в середині ХХ століття, причому з'явилися вони в газетах. Тоді майже всі газети випускались у видавництвах чорно-білими і природним було бажання рекламодавців виділити свою рекламу серед маси надрукованої інформації.

Найцікавішою в 1962 році виявилася ідея англійця Роя Томсона, власника газети SundayTimes, який запропонував вкладати в газету окремий надрукований аркуш з кольоровими фотографіями і, звичайно, з кольоровою рекламою. Незабаром реклама стала займати понад 90 % площі цього кольорового аркуша, і газета перетворилася на ефективний бізнес-проект. Ідею відразу ж підхопили, і вже за три роки безліч газет Великобританії та інших країн розміщували кольорові вкладки [1].

А ось в журналах вкладки з'явилися набагато пізніше, приблизно в 1985 році. Розміщення вкладок в журналах було тісно пов'язано з інтенсивним розвитком багатофарбового кольорового друку, його широкими технологічними можливостями. Завдання вкладок полягало в приверненні увагу читача до реклами певного товару. Цьому сприяють різноманітні технологічні можливості виготовлення та розміщення рекламних вкладок у журналах. Зокрема, вкладка може друкуватися на папері більшої граматири, ніж саме видання, тому під час випадкового розкривання журналу велика ймовірність, що він відкриється саме в місці розташування вкладки, і, читач ймовірніше, зверне на неї увагу. Крім того, для вкладки можна використовувати папери різноманітної фактури, які також привертатимуть увагу читача [2, 3]. Для виготовлення вкладки можна використовувати інші способи друку, ніж основний текст журналу, наприклад, друк в п'ять і більше фарб із застосуванням металізованих фарб, трафаретний або цифровий друк з персоналізацією та ін. Існує ще один спосіб зробити рекламну вкладку помітною — використовувати

різноманітні способи обробки: суцільне або вибіркове лакування, тиснення (блінтове, конгревне, фольгою), фігурне висікання. Зокрема, цікаві результати можна отримати, комбінуючи зображення на вкладці із зображенням, яке розміщене на сусідній з нею шпальті. Комбінуючи розміри і форми вкладки теж можна підсилити її ефективність як рекламного носія. Вкладка може бути меншою або більшою від полоси видання, сфальцьована в один або декілька згинів, мати фігурну форму. Враховуючи той факт, що вкладка завжди двостороння, площа реклами на ній більша, ніж на звичайній сторінці журналу [4, 5].

Сучасні журнальні видання зазнали докорінних змін. Розвиток рекламних технологій стимулює продаж видань та забезпечує їх конкурентоздатність. І часто рекламними носіями є друковані вкладки, вклейки. Тому дослідження друкованих носіїв реклами, пошук шляхів її удосконалення є актуальним завданням.

Мета роботи — проаналізувати технологічні варіанти виготовлення, оздоблення та розміщення вкладок в журналах, розробці їх класифікації.

Об'єктами досліджень були журнальні видання, у яких містились різноманітні вкладки.

Виклад основного матеріалу дослідження. На основі аналізу більше 150 видів журнальних видань розроблено класифікацію вкладок (рис. 1), яка передбачала узагальнення способів друкування та оздоблення вкладок, їх скріплення з основним блоком, виокремлення їх за конструкціями і формами.

Рис.1. Класифікація вкладок в журнальних виданнях

Враховуючи різноманітність друкованих вкладок в сучасних журнальних виданнях, до їх розміщення висувають певні вимоги. Зокрема, коли формат вкладки дорівнює формату блоку, обрізування вкладки здійснюють зазвичай разом з блоком. Тому під час підготовки такої вкладки потрібно лише врахувати технологічні відступи на зшивання або склеювання її з журнальним блоком, а також на обрізування. Коли вкладка проектується багатосторінковою, з розкриванням, важливою особливістю стає розташування самого фальця, який має бути з відступом 4–5 мм від краю видання (оскільки є ризик пошкодження фальця під час обрізування блоку).

ку). З іншого боку, у випадку виготовлення вкладки на високограматурному папері і фальцюючи її в декілька згинів, видання стає неоднорідним по товщині. У таких журналах на обкладинці може з'явитися «продавлювання» у місцях фальця, що псує зовнішній вигляд обкладинки. Експериментальні дослідження показують, що оптимальним місцем розташування фальця вкладки у журналах варто вважати 5–10 мм від країв обрізування блока. Вкладка може бути довільної форми, але як мінімум з двома «правильними сторонами»: одна з них — це корінець; друга — верхній фальц зошита. Перед розміщенням вкладки в будь-якому місці журнального блока, необхідно узгодити технологічний процес виготовлення видання, враховуючи послідовність виконання технологічних операцій.

Технологія виготовлення рекламних вкладок у журналах має свої особливості, які стосуються вибору матеріалів, форми конструкції вкладки, способу приєднання її до основного видання [6, 7].

Розглянемо особливості вибору матеріалу для журнальних вкладок. Особливу увагу варто звертати на матеріал вкладки. Ухвалення рішення про друкування вкладку на незвичайному матеріалі вимагає серйозного опрацювання. Часто трапляються вкладки, надруковані на полімерних матеріалах, на металізованому папері або картоні, на плівках, кальках тощо. Така реклама може добре виглядати, але її розміщення у виданні буде проблематичним, істотно ускладниться процес скріплення блока. Наприклад, якщо вкладка виготовлена з тонкої плівки, то її складно (а часом і неможливо) підбирати на автоматичних лініях. Товсті плівки погано фальцюються. Крім того, полімерні матеріали мають недостатню адгезію до клею, яким скріплюють журнальні блоки, а отже, виникає небезпека, що в місці розташування вкладки блок погано склеїться і може розколотися, або вкладка випадатиме [8, 9].

Проведені експериментальні дослідження міцності приєднання такого виду вкладок до журнальних блоків підтвердили ці припущення. На рис. 2 показано графічні залежності міцності НКС вкладки, виготовленої з полімерної плівки різної товщини від 0,7 до 17 мкм.

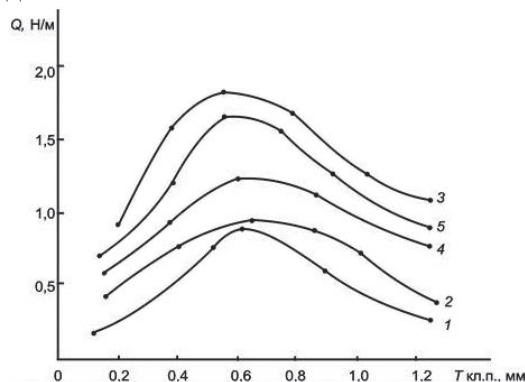

Рис. 2. Вплив товщини одноаркушевої вкладки виготовленої з полімерної плівки на міцність незшивного клейового скріплення журнального видання:

1 – поліетилен — 25 мкм; 2 – поліестер (поліетилентерефталат) PET — 17 мкм;
3 – поліетилен — 5 мкм; 4 – поліпропілен (PP, BOPP) — 10 мкм; 5 – ПВХ-плівка — 7 мкм.

Важливим моментом є вибір форми вкладки. Відомо, що вкладка може дорівнювати розмірам сторін видання, бути меншою за них або більшою, сфальцьованою в один, два або більше згинів. Але все-таки існують обмеження. Якщо передбачається зшивати вкладку зі сторінками видання на автоматичних лініях, то розміри вкладки мають відповідати аркушепідбиральним механізмам брошурувальної лінії. Робити вкладку менше ніж $1/3$ площі шпальти видання складно, оскільки потрібно вручну здійснювати вкладання. Оптимальний варіант — вкладка звичайної прямокутної форми, а для додавання їй оригінальності можна зробити фігурне витинання або висікання на одній зі сторін (бажано невеликий за площею фрагмент, щоб не порушити цілісність аркуша вкладки) [10].

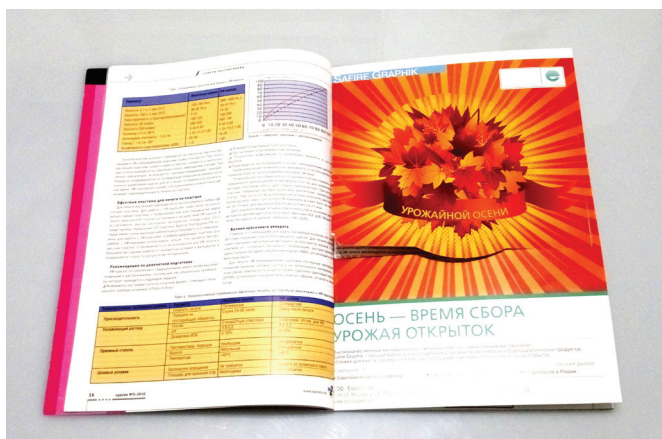

Рис. 3. Приклад вкладки складної форми, яка містить дві сторінки, одна з яких вкладається у журнальне видання, а інша — потребує операції висікання (журнал Курсив №3 (85) / 2010)

Рис. 4. Приклад розміщення малоформатної вкладки у вигляді відривного купона, прошитої в «головці» журнального блоку, відривний талон якої виготовлений за допомогою перфорації (журнал Курсив № 4 (102) / 2013)

Рис. 5. Приклад розміщення вкладки типу «хвiртка», сфальцьованої в два згини і скріпленої в кiнцi блоку (журнал Курсив № 3 (47) / 2004)

Рис. 6. Приклад розміщення ориганальної вкладки-буклету, вшитiй в кiнець журнального блоку (журнал Poligrafika № 48 / 2011)

Вибiр способу приєднання вкладки до журнального блоку є дуже важливим, адже вiд нього залежить мiцнiсть скріплення видання. З технологiчного погляду проблемним є варіант приєднання вкладки, виготовленої з крейдяного паперу з задрукованим кiнцем, коли передбачено спiсiб незшивного клейового скріплення журнального блоку. Важливим є вибiр способу фальцювання вкладки. Для досягнення рекламного ефекту вiд вкладки, варто правильно вибрати мiсце її розташування в журналі. Найчастiше рекламодавцi просять розмістити вставку в тому чи

іншому місці журналу, наприклад, між третьою і четвертою сторінкою видання. Побажання зрозуміле, але не завжди здійсненне. Річ у тім, що здебільшого вкладку можна розмістити тільки між зошитами блоку, а усередині зошитів — складно і не технологічно. Отже, єдиний спосіб виконати побажання замовника — це так спланувати номер, щоб третя сторінка статті була останньою полоскою одного зошита, а четверта сторінка починала наступний зошит. Варто зазначити, що враховуючи особливості комплектування блоку можна вибрати найоптимальніший технологічний процес приєднання вкладки в журнальне видання.

Рис. 7. Вкладка надрукована на крейдяному папері та сфальцьована, а отже, забезпечить відкривання журналу на цьому місці (журнал Курсив № 4 (102) / 2013)

На сьогодні існує безліч способів оздоблення вкладок в журналах. Деякі з них можуть призвести до проблем зі скріпленням журнального видання. Так, під час лакування вкладки варто передбачити нелаковану смужку в тому місці, де вона буде скріплюватись з корінцем блоку. Аналогічна ситуація виникає під час використання позолочених чи срібних металізованих фарб. Адгезія клею до цих матеріалів зазвичай істотно нижча, ніж до паперу, а отже, неправильно оздоблена вкладка може стати причиною того, що блок буде розвалюватися на частини, а вкладка випадатиме.

До існуючих способів скріплення сучасних журналів належить незшивне клейове, скріплення дротом внакидку, термонитками. Залежно від способу скріплення журналу, вибирають розкрій вкладок, форму їх конструкції. Зокрема, якщо планується скріплення дротом, то у вкладки має бути клапан, яким вона пришивається (причому для технологічності добірки величина цієї «відповідної частини» не може бути менше за 1/4 ширини сторінки видання). Якщо вкладку планується вклеювати в корінець, то варто враховувати величину корінцевого зазору на обробку корінця блоку фрезеруванням або торшонуванням.

Висновки. Отже, під час використання вкладок в журнальних виданнях необхідно враховувати усі технологічні особливості їх виготовлення, а саме: характеристики матеріалу для вкладки, її форму чи конструкцію, розмір та розташування у виданні, варіант розміщення на друкарському аркуші, розміри полів як для

скріплення з блоком, так і для обрізування журнального блоку, спосіб оздоблення та інші чинники, які забезпечують не тільки рекламний ефект, але й якість видань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Назар І. М. Стан та тенденції газетно-журнальних друкарських процесів : матер. наук.-техн. конф. проф.-виклад. складу, наук. прац. та аспір. Львів : УАД, 2016. С. 54.
2. Назар І. М., Лазаренко Е. Т., Якущев С. М. Параметри відбитків рулонного офсетного друку: фактори управління і впливу : монографія. Львів : УАД, 2009. 125 с.
3. Назар И. М. Нестандартные размещения рекламы в прессе: матер. конф. изд. дело и полиграф. Белорусский гос. технологическ. ун-т. Минск, 2016. С. 31–32.
4. Оздоблення друкованої продукції : навч. посібн. / С. Ф. Гавенко, Е. Т. Лазаренко, Б. Г. Мамут, М. В. Самбульський та ін. Київ-Львів : Ун-т «Україна» УАД, 179 с.
5. Назар І. М. Реклама в журналах: матер. наук.-техн. конф. проф.-виклад. складу, наук. прац. та аспір. Львів : УАД, 2013. С. 43.
6. Йордан Г. Основи поліграфії : навч. посібн. / за ред. докт. техн. наук, проф. С. Ф. Гавенко. Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2007. 150 с.
7. Воробьев Д. В. Технология послепечатных процессов : учеб. Москва : Изд-во МГУП, 2000. 394 с.
8. Жидецкий Ю. Ц., Лотошинська Н. Д. Поліграфічні матеріали : підруч. / за ред. докт. техн. наук, проф. Е. Т. Лазаренка. Львів : Афіша, 2001. 328 с.
9. Гавенко С. Ф., Кулік Л. Й., Мартинюк М. С. Конструкція книги : навч. посіб. Львів : Фенікс, 1999. 134 с.
10. Технологія газетно-журнального виробництва : навч. посіб. / С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар. Львів : УАД, 2009. 303 с. Ч. 1.

TECHNOLOGICAL FEATURES OF ADVERTISING INSERTS PLACEMENT IN MODERN JOURNALS

L. Kulik, I. Nazar

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine*

The features of placement of advertising inserts in modern printed publications have been considered. The historical research has been conducted on the appearance of the first inserts in newspapers and journals and their purpose. The classification of inserts has been presented taking into account structural features, decoration methods and joining to the main edition.

Keywords: advertising inserts, design, method of joining, technology of manufacturing and decoration.

Стаття надійшла до редакції 00.00.2018.